

Datum: 30 oktober 2024.

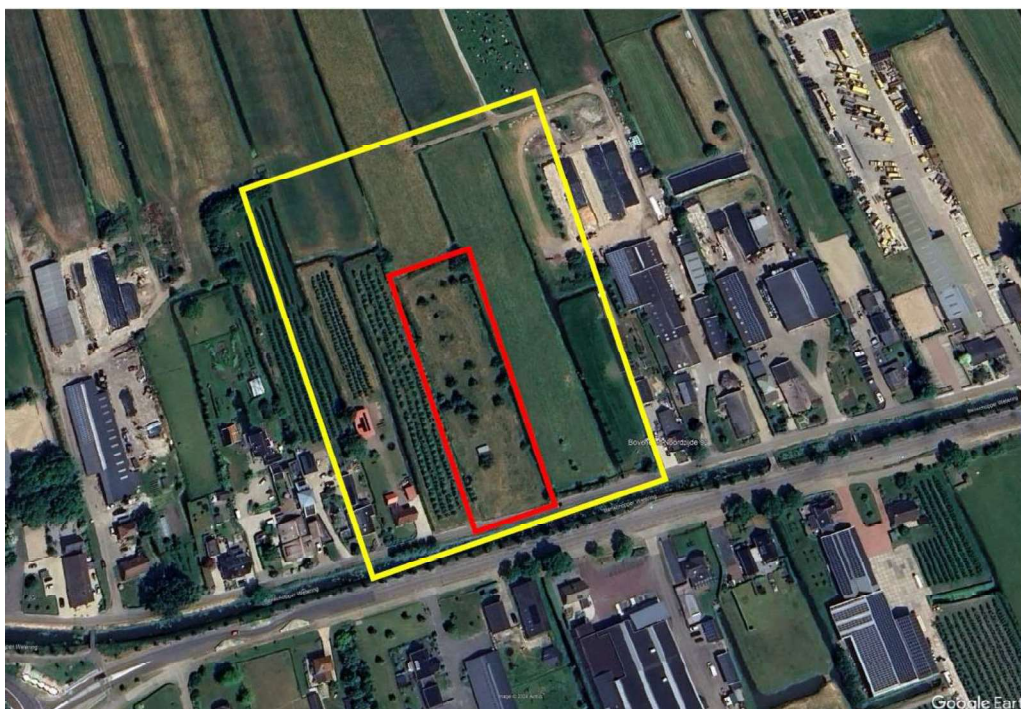
Aan : Fam. De Gier.

Locatie : Perceel aan de Boveneind Noordzijde (nabij nummer 92) te Benschop.

Betreft : Beoordeling perceel op functioneel leefgebied (aangewezen winterrustgebied) ganzen.

Geachte Familie de Gier, beste Piet.

U heeft Bureau Natuurzorg gevraagd om op basis van deskundigheid een oordeel te geven over de geschiktheid van onderstaand perceel, gelegen aan de Boveneind Noordzijde te Benschop, voor het gebruik door ganzen, zoals bedoeld is in een aangewezen winterrustgebied. Vandaag, 30 oktober 2024 is een fysiek locatiebezoek afgelegd, waarbij voor een overzicht ook gebruik is gemaakt van een drone.

Rood: bedoelde perceel. Geel: gescande omgeving van het plangebied.

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aankpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Inleiding

Het ontwerp bestemmingsplan voor perceel Boveneind NZ Sectie E nummer 1021 is december 2023 ter inzage gelegd. Bij de ruimtelijke onderbouwing van het ontwerp bestemmingsplan was een quickscan Wet Natuurbescherming (Bui-tegewoon 2021) toegevoegd. In beide documenten is niet voldoende aangetoond waarom het initiatief niet in strijd is met het ganzenrustgebied. Dit heeft geleid tot dit aanvullende onderzoek. Het plan is het realiseren van een woning op dit perceel.

Het perceel ligt ingesloten tussen de weg, woningen en percelen die gebruikt worden voor agrarische doeleinden en aanverwante bebouwing. Links van het perceel is een fruitboomkwekerij, en rechts een smal weilandperceel. Op het perceel zelf staan verspreid bomen (voornamelijk fruitbomen). Deze bomen staan hier al ongeveer 40 jaar. Er is sprake van een ongelijke bodemhoogte (reliëf). Op het perceel staat ook een schuur die al jaren terug is gebouwd (in ieder geval voor 2014).

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aankpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Regelgeving

Artikel 6.48 Verbod opzettelijke verstoring ganzen in ganzenrustgebied

Met het Utrechts ganzenakkoord uit 2014 is een samenhangend pakket van maatregelen afgesproken met o.a. de stakeholders in de Faunabeheereenheid Utrecht en dat is overgenomen en vastgesteld in het Beleidskader wet natuurbescherming (PS 12-12 2016). De pijlers van het akkoord zijn het fors reduceren van de jaarrond verblijvende populatie ganzen in de periode van 1 maart tot 1 november. Daartegenover staat de relatieve winterrust voor de overwinterende trekkende ganzen in de periode van 1 november tot 1 maart vanwege onze internationale verantwoordelijkheid voor de instandhouding van deze ganzen voortkomend uit zowel de Vogelrichtlijn als één van de doelen uit de aanwijzingsbesluiten van de Natura 2000 gebieden Oostelijke Vechtplassen en Rijntakken. Naast de winterrust zijn voor de overwinterende trekkende ganzen specifieke rust- en foerageergebieden aangewezen (1 november – 1 april/1 mei), waar de ganzen bij verjaging en afschot in de rest van de provincie naar toe kunnen voor rust en voedsel. Voorwaarde bij de aanwijzing van de rustgebieden door de provincie was voldoende capaciteit voor de overwintelaars. Op 10 maart 2015 zijn de gebieden vastgelegd in de voormalige Verordening schadebestrijding dieren provincie Utrecht 2014. Deze gebieden, waarvan er twee grotendeels samenvallen met Natura 2000 gebieden en hun externe werking, zijn het Oostelijk Vechtplassengebied, een gebied in de Lopikerwaard en een deel van de uiterwaarden van de Neder-Rijn. Het artikel geeft de verboden activiteiten in de ganzenrustgebieden.

Sub a borgt dat de ganzen ongestoord kunnen foerageren en rusten in de vastgestelde periode. Het verbiedt om ze te verstoren en dus te verjagen uit deze gebieden. Ook is het verboden om schadebestrijding uit te voeren gericht op andere soorten door middel van verjaging met ondersteunend afschot

Sub b borgt primair het behoud van voldoende oppervlakte beschikbaar grasland en daarmee het functioneren van de gebieden in omvang sinds de aanwijzing in 2015. Ook moet het andere handelingen of activiteiten weren die het gebied ongeschikt maakt als foerageergebied voor ganzen. Het artikel is dus gericht op het behoud van percelen met (overblijvend) grasland en het voorkomen van verstoring in het gebied, waarmee de foerageerfunctie in gevaar komt. Het geeft tevens een handhavingstitel. Het artikel ziet niet op normaal agrarisch onderhoud, mits de foerageerfunctie intact blijft en de aanwezige ganzen niet worden verstoord. Het artikel ziet ook niet op het gebied binnen de begrenzing stedelijk gebied ingevolge deze Omgevingsverordening (voorheen rode contour). Tevens niet op buiten deze stedelijke gebieden gelegen bestaande bebouwingsvlakken zoals opgenomen in geldende omgevingsplannen. Het kan wel gelden voor nieuwe activiteiten en handelingen op deze vlakken als die door verstoring van de ganzenrust invloed hebben op de foerageerfunctie, zoals bijvoorbeeld windmolens. Het

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

gaat meestal om percelen die feitelijk al geen aanwijsbare foerageerfunctie hebben vanaf de aanwijzing in 2015.

In de zomerperiode is het gebied wel zodanig aangewezen, maar heeft het tijdelijk geen opvangfunctie. In deze periode wordt alleen toegezien op het voorkomen van activiteiten die de foerageerfunctie onomkeerbaar te niet doen. Deze zomerperiode loopt vanaf 1 april (voor ganzenrustgebieden Benschop en Oostelijke Vechtplassen) en vanaf 1 mei (ganzenvrustgebied Neder-Rijn) tot 1 november. Deze periode is langer omdat de Brandgans later vertrekt naar zijn broedgebieden.

Het ganzenrustgebied en het bedoelde perceel

De omvang van het ganzenrustgebied Lopikerwaard is 952 hectare groot. Daarvan is circa 728 hectare open grasland dat geschikt is voor winterrust en begrazing door ganzen. Meerdere graslanden zullen niet door ganzen worden gebruikt vanwege de aanwezige structuurelementen. Het bedoelde perceel is circa 136 meter lang en 33 meter breed, daarmee 0,45 hectare groot.

Opvallend is dat bij het bepalen van het huidige ganzenrustgebied ook de lintbebouwing (woningen en dergelijke) is meegenomen in de opgestelde kaart.

Kaart ganzenrustgebied Lopikerwaard en locatie bedoeld perceel (bij benadering).

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Perceel binnen de lintbebouwing.

Uit de taxatierapportage van 2024 (zie bijlage 1) blijkt dat er op dit perceel (nummer 24 vanuit de schadetaxatie) nooit een vergoeding (automatische taxatie) nodig was voor door ganzen aangerichte schade.

Conclusies ongeschiktheid perceel voor rust en begrazing door ganzen

Het is bekend dat ganzen in getalen voor hun veiligheid doorgaans 100 meter of meer wegblijven van bewoning en aanverwante opstanden, in dit geval de lintbebouwing. Het perceel ligt binnen de lintbebouwing. Op onderstaande dronefoto is het perceel rood omkaderd. De gele lijn geeft bij benadering het gebied aan tussen de weg Bovenland-Noorzijde waarbinnen ganzen niet verblijven voor rust en begrazing.

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Het perceel is vanuit de vlucht van een groep ganzen, door de bomen en het bodem reliëf, niet geschikt om er aan te vliegen en te landen en weer weg te vliegen. Ganzen hebben daarvoor meer ruimte nodig. Op het perceel zijn geen sporen van enig verblijf aangetroffen, zoals ganzenpoep en veren. Vanwege het bodemreliëf, de reeds lang bestaande bomen, het langsgelegen perceel met fruitbomen, de schuur en de ligging binnen de lintbebouwing, is ook nooit sprake geweest dat dit perceel door ganzen wordt bezocht voor winterrust en begrazing. Er is op dit perceel nooit sprake geweest van enige tegenstrijdigheid met artikel 6.48. Met de uitvoering van de beoogde plannen is er geen afname van de oppervlakte (728 hectare open grasland) van het beschikbare grasland.

Ganzen verblijven voor rust en begrazing op open graslandpercelen met rondom ruim voldoende uitzicht om gevaar snel te kunnen waarnemen en daar direct op te kunnen anticiperen. Het bedoelde perceel is ingesloten, bevat bomen en een bodem reliëf en bied deze mogelijkheid niet.

De in verhouding zeer geringe omvang van het perceel (0,45 ha.) en de ligging binnen de lintbebouwing hebben bij het uitvoeren van de plannen geen negatieve invloed op de doelstellingen van het ganzenrustgebied.

Ganzen zullen dit perceel en directe omgeving niet gebruiken om er te rusten en te grazen, zoals dat bedoeld is in de doelstellingen van een ganzenrustgebied.

Eindconclusie onderzoek winterrustgebied

Het onderzochte perceel heeft en bied geen enkele functie voor wat betreft het grazen en rusten van ganzen. Het uiteindelijke gebruik veroorzaakt ook geen verstoring van die functie omdat het binnen de lintbebouwing ligt. Het beoogde plan veroorzaakt geen conflictsituaties met de wetgeving en de regelgeving rond ganzenrustgebieden. Als deskundige zie ik geen reden om dit perceel niet te benutten voor de bouw van een woning.

Met deze rapportage wordt aangetoond en onderbouwd dat er op het perceel Sectie E nummer 1021 nooit sprake kan zijn geweest van voor ganzen geschikt rust- en foerageergebied. Derhalve is deze ontwikkeling absoluut niet in strijd met Artikel 48 lid b vanuit de IOV

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Enkele aanvullende foto's

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aankpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Dronebeelden (de gele pijlen verwijzen naar het perceel of delen daarvan)

Impressie lintbebouwing ten westen van het perceel

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

Omgevingswet natuur - Besluit activiteiten leefomgeving (BAL)

Wettekst standaard opgenomen in iedere rapportage van Bureau Natuurzorg.

Artikel 11.27. (Specifieke zorgplicht Flora en Fauna)

Iedereen die in de openbare ruimte werkt dient te weten waar hij/zij mee bezig is en dat er wet- en regelgeving is betreffende het werken in de natuur. Je kan je niet verschuilen achter de uitspraak "ik wist het niet". Je bent persoonlijk aansprakelijk voor overtredingen die worden aangerekend als een economisch delict.

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
 - a. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:
 - a. Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan (vb. quickscan) of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 1. Van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 2. Van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 3. Dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 4. Voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
 - b. Als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
 - c. Als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aankpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

- foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
 - e. Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
 - f. Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Artikel 11.37. (Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
 - a. Het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b. De activiteit uitvoering geeft aan:
 1. Een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 2. Een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
3. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Artikel 11.46. (Aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

- habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. Het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. De activiteit uitvoering geeft aan:
 1. Een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 2. Een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
 3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Artikel 11.54. (Aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. Het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

- b. Het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. De activiteit deel uitmaakt van:
 - 1. Een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2. Een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Rijksregels invasieve uitheemse soorten (invasieve exoten)

Exoten – EU-wetgeving

Nederland sluit aan bij de Europese wetgeving op exoten. De “Verordening Invasieve Uitheemse soorten” (EU Regulation 1143/2014 on Invasive Alien Species). Op grond van deze verordening is in december 2015 in Brussel de Europese Unielijst aangenomen. Voor de aangewezen ‘invasieve exoten van EU-belang’ die op deze Unielijst staan, geldt onder andere een import-, handels- en bezitsverbod. De Unielijst is een dynamische lijst. Op basis van risicobeoordeling kunnen soorten aan de lijst worden toegevoegd, of er weer worden afgehaald.

De Omgevingswet geeft regels om de introductie of verspreiding van invasieve uitheemse soorten in de natuur te voorkomen.

Verbod op opzettelijke activiteiten met soorten van Unielijst

Vanwege de ernstige gevolgen die invasieve uitheemse soorten kunnen hebben, zijn er rijksregels en internationale regels om de introductie en verspreiding te voorkomen. Het is verboden om bepaalde activiteiten opzettelijk te verrichten met soorten van de Unielijst. Dit is een lijst van de Europese Commissie waarop soorten staan, die in delen van de Europese Unie schade toebrengen (of dat in de toekomst waarschijnlijk zullen gaan doen) aan de biodiversiteit en/of ecosystemen. Ze kunnen ook nadelige gevolgen hebben voor de menselijke gezondheid, veiligheid of economie.

De volgende opzettelijke handelingen met soorten van de Unielijst zijn verboden:

- a. Het grondgebied van de Unie binnenbrengen (ook niet door middel van doorvoer onder douanetoezicht)
- b. Houden (ook niet in een gesloten omgeving)
- c. Kweken (ook niet in een gesloten omgeving)
- d. Naar, uit of binnen de EU vervoeren (behalve het vervoeren naar voorzieningen vanwege uitroeiing)
- e. In de handel brengen
- f. Gebruiken of uitwisselen
- g. Toestaan om zich voort te planten, te kweken of te telen (ook niet in een gesloten omgeving)

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

h. Vrijlaten in het milieu

Het gaat hier om opzettelijke activiteiten. Daarnaast hebben lidstaten de verplichting om alle noodzakelijke stappen te nemen om de onopzettelijke introductie of verspreiding van soorten van de Unielijst (waaronder die door ernstige nalatigheid) te voorkomen.

Dit volgt uit artikel 11.108, lid 1, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en artikel 7, lid 1 en 2, van de Europese invasieve-exoten-basisverordening.

Vrijstelling voor bevissen Chinese wolhandkrab en uitheemse rivierkreeften

De opzettelijke activiteiten die hierboven zijn genoemd onder b, d, e en f, zijn wel toegestaan bij het bevissen (en handelingen die daarna volgen) van de:

- Chinese wolhandkrab
- Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft
- Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft
- Californische rivierkreeft
- Rode Amerikaanse rivierkreeft
- Marmerkreeft

Op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) staan de regels en voorwaarden. Op de bevissing zijn de regels van de Visserijwet van toepassing.

Nationaal handelsverbod voor Aziatische duizendknopen

Voor 3 soorten Aziatische duizendknopen geldt een nationaal verbod op het verhandelen ervan (artikel 11.109a Bal). Deze soorten staan niet op de Unielijst. Het gaat om het verhandelen van de:

- Japanse duizendknoop (waaronder de dwergvariëteit 'compacta')
- Sachalinse duizendknoop
- Bastaardduizendknoop

Het verbod geldt ook voor delen of producten van de planten die zich kunnen voortplanten. Hieronder vallen bijvoorbeeld zaad, wortel- of stengeldelen. Onder 'verhandelen' (en dus onder het verbod) valt:

- Aankopen
- Te koop vragen
- Verkopen
- Te koop aanbieden
- In bezit hebben met het oog op verkoop
- Vervoeren met het oog op verkoop
- Verwerven voor commerciële doeleinden
- Tentoonstellen voor commerciële doeleinden
- Gebruik met winstoogmerk

Uitzonderingen verbod

Het verbod geldt niet in een van de volgende gevallen:

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt

- Het bezit heeft geen verkoop als doel, bijvoorbeeld als de plant bij iemand in de tuin groeit. Dat valt dan niet onder 'verhandelen'.
- Het gaat om dode plantendelen of dode producten die zich niet meer kunnen voortplanten. Zo blijft het mogelijk om de handel voort te zetten in onder meer biomassagewas, tincturen, theeën en capsules.
- Het verhandelen vindt plaats vanwege uitroeiing, bestrijding of beheersing van die soort (artikel 11.109a, lid 2 Bal). Wel moet diegene dan alle passende maatregelen treffen om te voorkomen dat voortplanting of verspreiding van de planten plaatsvindt. Bijvoorbeeld een fysieke scheiding tussen de planten en hun natuurlijke leefomgeving. Verder moet hij altijd aannemelijk kunnen maken dat hij die maatregelen treft (artikel 4.27a van de Omgevingsregeling).

Met vriendelijke groet,

Theo de Kreij.
Senior ecooloog.
Bureau Natuurzorg.

Bijlage 1: Schadetaxatie ganzen 2024 d.d. 20-04-2024 incl. kaart

Flora en fauna
Inventarisaties

Flora en fauna
werkplannen

Ecologisch
werkprotocol

Project
begeleiding

Project
management

Bevorderen
biodiversiteit

Kartering van
vegetatie

Aquatische
ecologie

Onderzoek en
aanpak exoten

Natura 2000
projecten

Beheerplannen

Ontheffingen

Soorten
monitoring

Bever, Otter en
Das

Vleermuizen

Weidevogels

Waterkwaliteit

Biologische
teelt